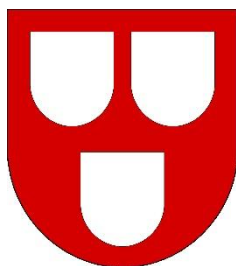

Stanislav Kasík
Heraldická kancelář
„Dauphin“
Roudnice nad Labem
2021

KOŠICE

Poznámky k návrhům obecního znaku a vlajky

Znak středověkého cechu malířů štítů

O TVORBĚ OBECNÍCH ZNAKŮ

Z poznání historického vývoje městských a obecních znaků lze ze skladby užitých znakových figur a dalších souvislostí odvodit pohnutky, stanovit příčiny a inspirace jejich volby. Můžeme je rozdělit do několika skupin. Vyjmenujeme jen některé.

Mnoho obecních znaků je odvozeno od znaků vrchností. Ať od znaku krále u měst královských, či od znaku šlechtického majitele, biskupa nebo církevní instituce u měst poddanských. Při jejich tvorbě bylo snahou navrhovatelů odlišit nějakým způsobem znak obce od znaku vlastníka. Stávalo se tak různými způsoby, jakými bylo přijetí pouze části znaku, zmenšení znakových figur, změna tinctur znakového pole či znamení, nebo doplnění další figurou nebo znamením atp.

Jinou skupinu tvoří znaky odvozené od přírodních podmínek. Například použitím figury kopce je charakterizováno prostředí, ve kterém obec leží. Vlnité břevno má obvykle souvislost s existencí vodního toku. Stejným způsobem vypovídá vyobrazení skály. Stromy mohou symbolizovat okolní lesy. Některá znamení ukazovala na převažující zaměstnání obyvatel. Proto se objevují ve znacích motivy zemědělské, vinařské, chmelařské, rybářské, hornické atd. Ve znacích se připomínaly i různé události.

Jednu z nejcennějších skupin jsou znaky ukazující užitými symboly na jméno obce. Tak jak je například jablonoň ve znaku Jablonce nad Nisou, rak ve znaku Rakovníka, sova ve znaku Sovínek, či měsíc - luna ve znaku Loun. Takovým znakům se říká „znaky mluvící“.

Současné tendence ve tvorbě obecních znaků se přidržují již osvědčených metod a postupů. Přesto

jsou některé figury pro obce bez statutu města nepoužitelné. Například hradby, jejichž fyzická existence byla vysoce ceněnou výsadou a pýchou každého města a zároveň jejich nejpřípadnějším symbolem.

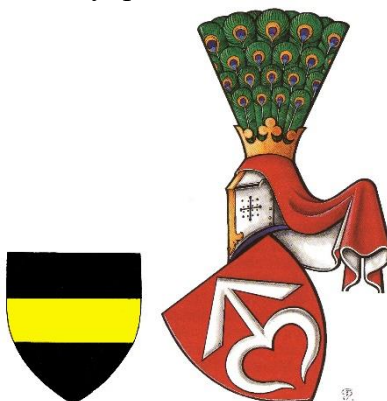
Podvýbor pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky preferuje u obcí znaky jednodušší, které více odpovídají původním praktickým funkcím znaků a také významu uživatele. Podoba navrženého znaku musí bezpodmínečně být v souladu s pravidly, zásadami a uzanci heraldiky. Nemá kolidovat se znaky již v České republice užívanými. Má být jednoznačným a nezaměnitelným symbolem konkrétní obce.

V heraldice platí, že znak je posuzován nikoliv z pohledu pozorovatele, ale z pohledu nositele. Proto je v popisu používáno stranového určení „vlevo“ a „vpravo“ ve zdánlivém rozporu s pozorovaným vyobrazením, kde jsou například figury v polohách právě opačných.

Z HISTORIE OBCE

Následující řádky nemají ambici být vyčerpávajícím pojednáním o historii obce. Budou zmíněny především ty skutečnosti, které mohou být pro výběr heraldických figur do znaku obce inspirující.

Vlevo: znak pražského biskupství. Vpravo erb Benešoviců, z nichž pocházel Tobiáš z Bechyně (kresba Petr Tybitancl)

Nejstarší zpráva o vsi Košicích v historických písemných pramenech pochází z roku 1287. Pražský biskup Tobiáš z Bechyně (25. biskup pražský – 1279-1296) vydal latinsky psanou listinu, v níž uděluje odpustky poutníkům ke kostelu Panny Marie v Košicích („*in Cosich*“), vsi urozeného rytíře Majnuše z Mlékovic („*Magni de Mlekouicz*“). Znění nedatované listiny se zachovalo ve formulářové sbírce kanceláře jmenovaného biskupa. Datování listiny bylo odhadnuto na základě dalších odpustkových listin, vydaných biskupem v roce 1287 (Jan Bedřich NOVÁK. Formulář biskupa Tobiáše z Bechyně. Praha 1903, s. 15. No. 17; Josephi EMLER. Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae. Pars II. Annorum 1253-1310. Pragae 1882, s. 1090, No 2534. dále RBM II.).

Další zmínka o Košicích je uvedena v přídomku Budislava z Košic („*Budislaus de Cossicz*“), který

byl svědkem v listině vydané Oldřichem z Lichtenburka a jeho synem Jindřichem v Kutné Hoře dne 28. července 1310 (RBM II., 1882, s. 967, No 2229). Pokud v předchozích třiatřiceti letech nedošlo ke změně vlastníka vsi Košic, pak je možné spekulovat o vztahu Majnuše z Mlékovic a Budislava z Košic jako příbuzných, snad dokonce otce a syna, přičemž Budislav se začal psát po Košicích.

V letech 1352 - circa 1405 se připomínají Košice („*Kossicz*“) v soupise papežského desátku, vedeného u pražského arcibiskupství. Z Košic bylo odváděno v uvedených letech 15 grošů. V rámci organizace církevní správy Českého království patřily Košice k arciděkanátu a děkanátu Kouřimskému (Wacław Władiwoj TOMEK. *Registra decimarum papalium*, Praha 1873).

Znak městyse Malešova v podobě z počátku 18. století

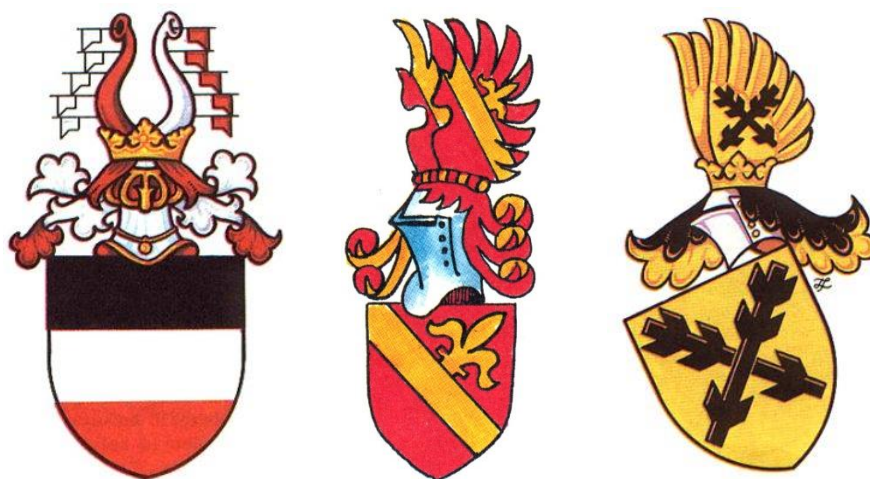
Historie Košic byla spjata s panstvím městečka Malešov. Za vlády císaře Karla IV. patřil Malešov cisterciáckému klášteru v Sedlci u Kutné Hory (koupen klášterem v roce 1359 od Purkarta hraběte z Maidburku). Klášter po roce 1364 tvrz Malešov s několika vesnicemi prodal. Kdo byl novým vlastníkem Malešova není z pramenů zřejmé. Ale na počátku 15. století byl Malešov a s ním i ves Košice v držení kutnohorského patricijského rodu Ruthardovců. V roce 1362 držel podací právo ke košickému kostelu Kunclin Ruthardt Horník a v roce 1388 jeho stejnojmenný syn (August SEDLÁČEK. *Místopisný slovník Království českého* /Praha 1908/, s. 445). Dne 30. srpna 1403 podával ke kostelu v Košicích kněze Oldřicha, dosud působícího v Crhově a kdysi altaristy oltáře svatých Petra a Pavla v hlavním kutnohorském kostele. Oldřich nahradil rezignujícího kněze Mistra Štěpána z Pálče (Joseph EMLER. /ed./ *Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica pragensis per archidiocensim. Liber sextus. Ab anno 1399 usque ad annum 1410. Pragae 1883, s. 98, dále LC*).

Erb Mikuláše Rutharta z Malečova

V roce 1411 dědicové Václava Rutharda z Malečova prodali Malečov Martinovi řečenému Kladný z Těchlovic. Ten v letech 1412 a 1415 uplatňoval patronátní právo a podával kněze ke kostelu v Košicích. („*Kossicz*“, LC VII., 1886, s. 40, 153).

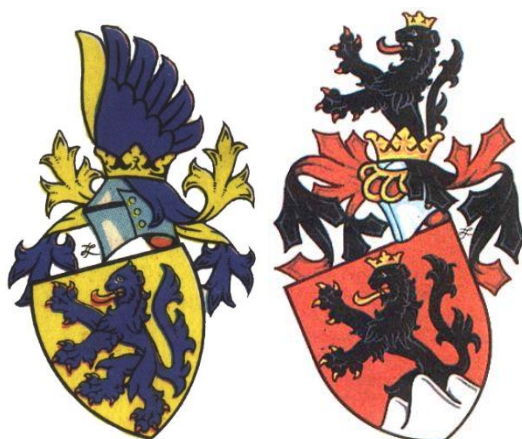
V době husitských válek došlo ke změně v držení malešovského panství. Nejdříve to byl po roce 1424 (7. 6. 1424 bitva u Malešova, v níž zvítězil Jan Žižka) Zbyněk z Křešic a po něm jeho synové Mikuláš, Zbyněk a Hynek. Pak se do držení Malešova dostal husitský tábořský hejtman Ondřej Keřský z Řimovic. O něho získal Malešov Beneš Mokrovouský z Hustířan. Příslušníci rodu z Hustířan vlastnili Malešov a také Košice téměř jedno století. V roce 1515 prodal Jiří z Hustířan malešovské panství Jiříkovi Hášovi z Újezda za 3 500 kop grošů. Panství zahrnovalo: „*Malešov zámek s dvorem poplužným, městečko, vsi Bilejov, Březovou, Polanku, Bykaň, Košice, Roztěž celé, Albrechtice co tam má, s podacím v Bykani a Košicích, s mlýny u Malešova a na Bojišti*“. Jiří z Újezda měl jedinou dceru Magdalénu, která se vdala za Jana staršího Salavu z Lípy. V roce 1535 postoupil Jiří († 1540) své dceři panství Malešov a učinil o tom zápis do desek zemských. V zápisu byla uvedena ves Košice jako součást malešovského panství. Když v roce 1541, při požáru Pražského hradu, shořela velká část kvaternů zemských desek, byly držitelé zemskodeskovních statků vyzváni k obnovení zápisů o svém majetku. Magdalena Salavová z Lípy, rozená z Újezda, obnovila vklad malešovského panství do nově zřízených desek zemských v roce 1542 (DZ 42 D 29). V roce 1562 postoupila Magdaléna Salavová Malešov svému strýci Janovi staršímu Salavovi z Lípy († 1575) Zápis v deskách zemských uvádí krom jiného, že předmětem prodeje byly i vesnice Albrechtice, Košice („*Kossicz*“) s podacím kostelním (DZ 87 H 1). Janovi synové Bořek, Matěj, Zbyněk, Vilém a Petr Salavové pak drželi Malešov do roku 1576, kdy jej prodali Jiříkovi Voděradskému z Hrušova. Ten byl v roce 1580 odsouzen za protivení se zemskému zřízení a popraven. Jeho majetek propadl králi (August SEDLÁČEK. Hrad, zámky a tvrze Království českého. Díl dvanáctý. Čáslavsko. Praha 1900, s. 129-135, dále A. SEDLÁČEK, Hrad).

Erby zleva: Salavové z Lípy, Voděradský z Hrušova Berkové z Dubé a Lipé
(kresba Jiří Louda, prostřední Milan Mysliveček)

Po bitvě na Bílé hoře, v níž bylo definitivně poraženo české stavovské povstání, byli její povstalí účastníci souzeni konfiskační komisí, která stanovila tresty. Mezi potrestanými šlechtici byli také Kristian Aderspach a Bohuchval Berkové sv. páni z Dubé a Lipého. Byli odsouzeni k propadnutí veškerého majetku. Kristianův majetek nebyl konfiskační komisí vyčten, ale buď on nebo Bohuchval měli v užívání jako zástavu komorní statek Malešov, která zahrnoval: „...*zámek a městečko Malešov s dvory poplužními při zámku a v Roztěži, vsi Albrechtice s dvorem poplužním, Košice s podacím kostelním, Polánka, Týniště, Bikáň /Bijaň/ s podacím kostelním, Bilejov /zašlá/, Lhotka a Tuchotice, též mlýny Slamenný, Dubinský a pod Lhotkou, s 19 rybníky a příslušenstvím, jak to od komory české bratřím Salavům z Lípy bylo zastaveno, od nich pak l. 1577 Jiříkovi Voděradskému z Hrušova za 15 000 kop gr. česk. Postoupeno /DZ 19 H 19 & 62 S 31/, potom l. 1581 od krále Rudolfa II. synům Voděradského Jindřichovi, Václavovi a Bohuslavovi se statkem Sion a vsí Vitici /Vidici/ zástavou ponecháno a pak Berkům postoupeno – Statek ten hned po bitvě*

bělohorské od král. komory opět ujatý a l. 1623 zástavou postoupený Elišce Žerotínové roz. z Waldsteina, za 55 400 kop míš. k potřebám válečným půjčených...prodán jí byl dědičně...dne 30. dubna 1631“ (Tomáš. V. BÍLEK. Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618. Praha 1882, s. 16).

Erby zleva: z Valdštejna, ze Žerotína
(kresba Jiří Louda)

Eliška z Valdštejna, vdova po Kašparovi Melicharovi z Žerotína († 1628), postoupila Malešov okolo roku 1645 Jindřichovi Volfovi Berkovi z Dubé († 1650). Po úmrtí jeho syna Františka Karla Berky († 1663) bylo panství ve značných dlužích a tuto situaci museli řešit úředníci zemského soudu a na základě jejich rozhodnutí byl Malešov s příslušenstvím prodán císařskému generálu jízdy Janovi hraběti ze Šporku. Jeho syn František Antonín Špork prodal Malešov v roce 1669 Františku Antonínovi hraběti z Halleveilu (A. SEDLÁČEK, Hrady XII., 1900, s. 129-135).

Erb hrabat z Osteinu
(kresba Milan Mysliveček)

Malečov byl v následující letech v držení Osteinů (1710-1725), Karla Jáchyma Bredy (1725-1744), Jindřicha Karla z Osteinu (1744-1809). V roce 1809 zemřel Jan Bedřich z Osteinu a podle jeho poslední vůle připadl Malešov švagrovi Bedřichu Karlovi z Dalbergu, který v roce 1810 ke svému jménu připojil přídomek z Osteinu († 1817 bezdětný). Dalberg-Osteinové byli vrchností v Malečově až do konce vrchnostenské správy, kterou v roce 1850 nahradila správa státní, zřízením okresních soudů, okresních, městských a obecních úřadů. Velkostatek Malešov po Dalberg-Osteinech dědila Marie Salm-Salmová, které byl v roce 1945 konfiskován (Tomáš ŠIMEK a kol. Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku VI. Východní Čechy. Praha 1989, s. 294-297).

Historická topografická literatura z 18. a 19. století přináší o vsi Košicích některé demografické a topografické údaje. V roce 1787 patřila ves Košice („*Koschitz*“) k alodiálnímu panství Malečov („*Maleschau*“), v držení Janem Bedřichem říšským hrabětem z Osteinu. Ves tvořilo 21 domů a kostel Narození Panny Marie. Je zmíněn zvon neznámého jména z roku 1404, vážící 27 centů (Jaroslaus SCHALLER. *Topographie des Königreichs Böhmen. Sechster Theil. Časlauer Kreis. Prag und Wien 1787, s. 222 n).*

V roce 1843 byly Košice („*Koschitz*“, „*Kossice*“) součástí panství Malešov („*Maleschau*“), které vlastnil Karel svobodný pán z Dalbergu, mladší bratr a dědic Bedřicha Karla svobodného pána z Dalbergu a hraběte z Osteinu, který zemřel ve Vídni v roce 1814. V té době měly Košice 36 domů, v nichž žilo 229 obyvatel. Byl zde lokálie s kostelem Narození Panny Marie, obydlí pro lokalistu, škola pod patronací vrchnosti a hospoda. K obci patřila samota Albrechtice s 8 domy, vrchnostenským hospodářským dvorem, ovčínem, hospodou a 6 dominikálními domy. Je zmíněn kostelní zvon z roku 1404 (Johann Gottfried SOMMER. *Das Königreich Böhmen. Eilfter Band. Časlauer Kreis. Prag 1843, s. 39 n).*

V roce 1848 dokončil František Palacký práci o českém místopisu. Uvádí ves Košice jako součást panství Malešov se statkem Suchdol, jehož majitelem byl Karel svobodný pán z Dalbergu. Ves tvořilo 36 domů s 259 obyvateli a kostel (František PALACKÝ. *Popis Království českého. Praha 1848, reprint Brno 2019, s., 189).*

V roce 1899 přinesl zprávu o vsi Košice Ottův slovník naučný. Ves tvořilo 38 domů s 253 obyvateli české národnosti (dle sčítání obyvatel z roku 1890). Součástí vsi byl kostel Narození Panny Marie, trojtřídní škola, poplužní dvůr a část obce Albrechtice. Fara zanikla v 17. století, roku 1823 byla zřízena lokálie a v roce 1866 obnovena fara (Ottův slovník naučný. Díl XIV. Praha 1899, s. 965).

Součástí katastru obce je Košický potok, přítok říčky Vrchlice.

O JMÉNU

Jméno Košice mají v českých zemích ve svém názvu dvě vsi – naše Košice a Košice v okrese Tábor. Význam jména vsi byl jazykovědci vyložen takto: „*Jméno Košice znamená ves lidí Košových nebo Kochových, srovnej příjmení Koš, Koša i Koch v pražském Adresáři!*“ (Antonín PROFOUS. *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny. Díl II. CH-L. Praha 1949, s. 329).* Jméno Košice při obecném hodnocení evokuje představu z proutí upletené nádoby – koše.

Kostel Narození Panny Marie v Košicích
(zdroj Wikipedie)

O KOSTELE V KOŠICÍCH A O PATROCINIU NAROZENÍ PANNY MARIE

Vůbec první zmínka o vsi Košicích v historických písemných pramenech je spojená s kostelem zasvěceným Panně Marii. Zmínka z roku 1287 umožňuje uvažovat o umělecko-historickém slohu původní stavby jako románské. Dokladem o slohovém určení je románské okénko ve východní stěně kostela. Kostel je historiky umění zařazován do doby kolem poloviny 13. století. Rozšířen a opatřen věží byl v roce 1563. V roce 1822 byla přistavěna nová sakristie. V roce 1892 a 1904 byl kostel opravován. Výsledkem oprav z roku 1892 bylo krom jiného také snížení kostelní věže (Emanuel POCHE a kol. Umělecké památky Čech 2. Praha 1978, s. 118).

Narození Panny Marie – Pietro Lorenzetti 1342

Panně Marii nevěnuje text Bible příliš mnoho prostoru. V evangeliích není o Panně Marii žádná zmínka před „Zvěstováním“ (často zobrazovaná scéna, v níž archanděl Gabriel sděluje /zvěstuje/ Marii, že počala a bude mít syna Ježíše). Cyklus života Panny Marie se opírá o apokryfní protoevangelium Jakubovo, či o Zlatou legendu („*Legenda Aurea*“). Odtud čerpalo i středověké výtvarné umění. Narození Panny Marie předchází setkání jejích rodičů Jáchyma a Anny u Zlaté brány v Jeruzalémě. Dle hagiografie byli Anna a Jakub bezdětní manželé v pokročilejším věku. Jakub svého času chtěl obětovat v chrámu v Jeruzalémě, ale byl knězem odmítnut, s odůvodněním, že nemá potomky je roven provinilému, který nemůže přinášet Bohu oběti. Zostuzený Jakub se obával posměchu, domů se už nevrátil a odešel k pastýřům dobytka. Zde se mu zjevil archanděl Gabriel s oznámením, že Bůh vyslyšel jeho přání mít potomky a s Annou bude mít dceru Marii. Ve stejnou dobu se objevil anděl i u Anny, která neměla tušení, kde se nachází její manžel, se stejnou zprávou a vyzval jí, aby se vydala do Jeruzaléma, kde se u Zlaté brány setká s Jakubem. Tak se stalo a oba se společně vrátili domů. Anna skutečně počala a porodila dceru, které dali jméno Marie.

Samotné Narození Panny Marie je ve výtvarném umění pojata jako žánrová scéna. Sv. Anna leží na posteli v měšťanském pokoji (někdy i v kostele, protože Marie je vnímána jako symbol Církve – Ecclesia [tj. také „kostel“]). V popředí koupají ženy novorozené děvčátko Marii, Jáchym je pozoruje, lidé přinášejí dary, někdy sestupují z nebe andělé (James HALL. Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění. Praha 1991, s. 295; Hynek RULÍŠEK. Slovník křesťanské ikonografie, b. m. v. [České Budějovice] 2006, nestránkováno).

Panna Marie – Gentský oltář Huberta a Jana, bratří van Eyků z let 1425-1432 – detail z tzv. nedělního nebo úplného otevření oltáře v chrámu sv. Bavona v Gentu

Svátek Narození Panny Marie se slaví 8. září pod názvem „Narození blahoslavené Panny Marie“ a sahá svým původem do poloviny 6. století. Církev oslavuje narození Panny Marie, aby zdůraznila, že příchod této ženy na svět má nadosobní, universální význam z hlediska dějin spásy,

neboť s Marií je spojen příchod nového řádu, který s konečnou platností naplnil Kristus (Piero PETROSILLO. Křesťanství od A do Z. Kostelní Vydří 1998, s. 134). Uvedená citace může osvětlit, proč bylo voleno pro zasvěcení kostela právě takové patrocinium.

Jedním z atributů, který je shodný jak pro sv. Annu, tak pro Pannu Marii, je lilie, která má ve vztahu k nim symbolizovat neposkvrněnou čistotu. Dle církevního dogmatu obě ženy neposkvrněně počaly. Sv. Anna proto, aby porodila Marii, která jako „*Purissima*“ – „čistá“ byla předurčena být „nádobou“ pro početí příštího „*Salvator mundi*“ („Spasitele světa“). Neposkvrněné početí Panny Marie se netýká těhotenství samotné Panny Marie, ale těhotenství její matky sv. Anny. S Pannou Marií jsou spojeny ustálené výrazy „*Lilium inter spinas*“ – „Lilie mezi trním“, „*Flos campi*“ – „Kvítek polní“ také „kvítek šáronský“ (Kralickou biblí překládáno jako „růže“), „*Stella maris*“ – „Hvězda mořská“. Z těchto rčení čerpaných především z biblické Salamounovy Písne písní vyplývají hlavní atributy Panny Marie – lilie, růže a hvězda. Hvězda je krom jiného také symbolem narození (dodnes používaným). Barvou Panny Marie je modrá a tuto barvu má obvykle její plášť, který v některých vyobrazeních bývá posetý zlatými hvězdami.

Vlevo: Pečeť Majnuše z Mlékovic z roku 1378 (kresba August Sedláček – zvětšeno)
Vpravo: erb Zárubů z Hustířan (kresba Jiří Louda)

O ERBECH VLADYKŮ Z MLÉKOVIC A ZÁRUBŮ Z HUSTÍŘAN

První zmínka o vsi Košice v písemných historických pramenech je spojena s vladykou Majnušem z Mlékovic, který byl vlastníkem vsi. O erbech jeho potomků víme, že obsahovaly figuru letícího nebo vykračujícího holuba (holubice). Shodná figura byla i klenotem na přilbě s příkrývadly. Barevnost známa není (August SEDLÁČEK. Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty. Svazek 2. Praha 2001. Edidit Vladimír Růžek. Fol. 26v /s. 68/. August Sedláček sděluje, že vladykové z Mlékovic patří k rodům stejného erbu, pocházejících z Kouřimska – například ze Zásmuk, z Vlčetína, z Bukovna, z Klučova atd. O některých z nich se ví, že používali stříbrného holuba (holubici) s červeným zobákem v modrém štítě (August SEDLÁČEK. Českomoravská heraldika. Část zvláštní. Praha 1925, s. 176 s odkazem na soubor erbů „Holubice“ na str. 70, dále jen ČMH II:).

Vladyky z Hustířan lze mít za dominantní vlastníky Košic v období husitském a následném poděbradském. Jejich erb byl jednoduchý – ve stříbrném štítě černé břevno, klenotem stříbrné křídlo s černým břevnem, přikrývadla černo-stříbrná (ČMH II., 1925, s. 133).

NÁVRHY ZNAKU

☞ Znak č. 1 – Modro-červeně sníženě dělený štít. Nahoře zlatá lilie, jejíž prostřední horní list je proražen hvězdou. Dole stříbrný letící holub se zlatým zobákem.

Horní polovina štítu s lilií se vztahuje ke košickému kostelu Narození Panny Marie, který se uvádí v první zmínce v písemných historických pramenech o obci z roku 1287. Na ono „Narození“ v patrociniu kostela odkazuje hvězda jako obecný symbol narození. Modrá je barvou tradičně spojovanou s Pannou Marií. Zde může také symbolizovat Košický potok. Holub v dolní polovině štítu odkazuje na erb Majnuše z Mlékovic, který držel Košice v uvedeném roce první zmínky o obci. Celý znak je koncipován jako odraz nejstarší zprávy o Košicích.

☞ Znak č. 1A – V modrém štítě lilie, jejíž prostřední horní list je proražen hvězdou, nad zkříženými obilnými klasy, každý s odkloněným listem, vše zlaté.

Lilie se vztahuje ke košickému kostelu Narození Panny Marie, který se uvádí v první zmínce v písemných historických pramenech o obci z roku 1287. Na ono „Narození“ v patrociniu kostela odkazuje hvězda jako obecný symbol narození. Modrá je barvou tradičně spojovanou s Pannou Marií. Zde může také symbolizovat Košický potok. Zkřížené obilné klasy symbolizují zemědělskou tradici místa.

☞ Znak č. 1B – V modrém štítě zlatá lilie, jejíž prostřední horní list je proražen hvězdou, nad stříbrným košíkem.

Lilie se vztahuje ke košickému kostelu Narození Panny Marie, který se uvádí v první zmínce v písemných historických pramenech o obci z roku 1287. Na ono „Narození“ v patrociniu kostela odkazuje hvězda jako obecný symbol narození. Modrá je barvou tradičně spojovanou s Pannou Marií. Zde může také symbolizovat Košický potok. Košík lze vnímat jako tzv. mluvící znamení, odkazující na jméno obce.

☞ Znak č. 2 – Modro-stříbrně sníženě dělený štít. Nahoře lilie provázená čtyřmi (2, 2) hvězdami, vše zlaté. Dole černé břevno.

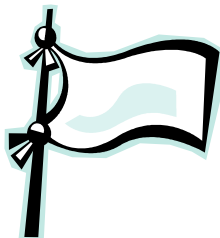
Lilie a hvězdy se vztahují k patrociniu košického kostela. Modré pole a hvězdy mohou také symbolizovat modrý plášť Panny Marie posetý zlatými hvězdami. Modrou lze vnímat také jako narážku na Košický potok. Černé břevno ve stříbrném poli je inspirováno erbem vladyků z Hustířan, významných vlastníků Košic v 15. století.

☞ Znak č. 3 – Modro-stříbrně sníženě dělený štít. Nahoře lilie s hvězdami na tyčkách, odkloněně vynikajícími mezi horními listy, vše zlaté. Dole červený košík.

Lilie s hvězdami okazují na zasvěcení košického kostela Narození Panny Marie. Košík lze vnímat jako tzv. mluvící znamení, odkazující na jméno obce. Červená barva košíku je odvozena od shodně barevného vrbového proutí.

☛ Znak č. 3A – Modro-stříbrně sníženě dělený štít. Nahoře lilie s hvězdami na tyčkách, vynikajícími odkloněně mezi horními listy, vše zlaté. V dolním poli s modrým vlnitým břevnem červený košík.

Lilie s hvězdami okazují na zasvěcení košického kostela Narození Panny Marie. Košík lze vnímat jako tzv. mluvící znamení, odkazující na jméno obce. Vlnité břevno se vztahuje ke Košickému potoku.

NÁVRHY VLAJKY

Vlajky měst a obcí se podle nepsaného pravidla odvozují od znaku. Barva štítu a hlavní figury je obvykle kombinována na list vlajky v podélných pruzích stejné šířky. Problémem návrhu nové vlajky je nesnadnost nacházení nepoužitých variant, protože kombinace dvou, tří i čtyř podélných pruhů v barvách modré, červené, bílé, žluté a zelené jsou v podstatě vyčerpány.

Úskalím návrhů obecních vlajek je také skutečnost, že dosud není k dispozici všeobecně přístupné kompendium vlajek existujících. Stejně tak jako znak, měla by i vlajka mít takovou podobu, aby její zaměnitelnost s jinými byla vyloučena.

Ke každému z předkládaných návrhů obecního znaku je přiložen návrh vlajky. Jejich podoba vychází z podoby a barevnosti znaku a znakových figur. Snahou bylo přenést i na vlajku informace obsažené ve znaku a zachovat do určité míry jeho schopnost ikonografické výpovědi. Vexilologická terminologie popisující vlajky je odlišná od heraldické, a proto existují rozdíly v pojmenování a popisování téže figury, či téhož jevu.

Velikost vlajky je dána poměrem šířky listu k jeho délce 2 : 3.

🏳️ Vlajka č. 1/1 – List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a červený, v poměru 2 : 1 : 1. V žerďové polovině modrého pruhu žlutá lilie, jejíž prostřední horní list je proražen šesticípou hvězdou.

Horní pruh se znamením je převzat ze znaku. Bílý pruh má oporu ve figuře holuba a červený v dolní polí štítu. Posunutí znamení lilie ze štítu blíže k žerdi je záměrné. V této části listu vlaje vlajka „nejméně“ a znamení je dobře odečitatelné a vlajka tak snáze určitelná a pojmenovatelná. Uvedený způsob tvorby vlajky bude ještě použit na jiném místě.

🏳️ Vlajka č. 1/2 – List tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a červený, v poměru 3 : 2. V modrém pruhu žlutá lilie, jejíž prostřední horní list je proražen šesticípou hvězdou. V červeném pruhu bílý letící holub se žlutým zobákem.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 1A/1** – List tvoří dva svislé pruhy, žlutý a modrý, v poměru 1 : 3. V modrém pruhu žlutý vlající klín s vrcholem uprostřed vlajícího okraje žlutého pruhu.

Modrý pruh je odvozen od modrého štítu. Žlutý pruh a klín mají oporu v lilii a klasech. Žerďový žlutý pruh a žlutý klín mohou vytvářet představu velkého písmene „K“, které je počátečním písmenem názvu obce.

- **Vlajka č. 1A/2** – Uprostřed modrého listu lilie, jejíž prostřední horní list je proražen šesticípou hvězdou, nad zkříženými obilnými klasy, každý s odkloněným listem, vše žluté.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 1B/1** – List tvoří čtyři vodorovné pruhy, modrý, žlutý, bílý a modrý, v poměru 3 : 1 : 1 : 3.

Modré pruhy opakují barevnost štítu, žlutý pruh je inspirován lilii a bílý košíkem.

- **Vlajka č. 1B/2** – Uprostřed modrého listu zlatá lilie, jejíž prostřední horní list je proražen šesticípou hvězdou, nad bílým košíkem.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 1B/3** – V žerďové polovině modrého listu zlatá lilie, jejíž prostřední horní list je proražen šesticípou hvězdou, nad bílým košíkem

Vlajka opakuje podobu znaku. Variantní návrh k předchozímu návrhu vlajky. Viz výklad k návrhu vlajky č. 1/1.

- **Vlajka č. 2/1** – Modrý list s žerďovým bílým pruhem, širokým čtvrtinu délky listu. V žerďový bílo-černo-bíle dělený v poměru 3 : 2 : 3. V modrém poli žlutý vlající klín, s vrcholem uprostřed vlajícího okraje žerďového pruhu.

Žerďový pruh je inspirován dolním polem štítu. Modré pole má oporu v barvě štítu a žlutý klín je odvozen od zlaté lilie. Žerďový pruh a žlutý klín mohou vytvářet představu velkého písmene „K“, které je počátečním písmenem názvu obce.

- **Vlajka č. 2/2** – List tvoří čtyři vodorovné pruhy, modrý, bílý, černý a bílý, v poměru 5 : 1 : 1 : 1. V modrém pruhu lilie provázená čtyřmi (2, 2) šesticípými hvězdami, vše žluté.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 3/1** – List tvoří čtyři vodorovné pruhy, modrý, žlutý, červený a bílý.

Modrý pruh má barvu horního pole štítu, žlutý je odvozen od lilie, červený od košíku a bílý má oporu v dolním poli štítu.

- **Vlajka č. 3/2** – List tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a bílý v poměru 3 : 2. V modrém pruhu lilie s šesticípými hvězdami na tyčkách, odkloněně vynikajícími mezi horními listy, vše žluté. V bílém pruhu červený košík.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 4/1** – List tvoří šest vodorovných pruhů, modrý, žlutý, modrý, bílý, modrý a bílý.

Modré pruhy mají oporu v modrém poli štítu a ve vlnitém břevnu, žlutý pruh je inspirován lilii, bílé pruhy stříbrným polem štítu.

- **Vlajka č. 4/2** – List tvoří čtyři vodorovné pruhy, modrý, bílý, modrý a bílý, v poměru 5 : 1 : 1 : 1. V horním modrém pruhu lilie s šesticípými hvězdami na tyčkách, odkloněně vynikajícími mezi horními listy, vše žluté. Přes dolní tři pruhy červený košík.

Vlajka opakuje podobu znaku.

Všechny návrhy znaků i vlajek jsou tvořeny na základně příslušných oborových pravidel, zásad a usancí. Volba kteréhokoliv z nich je volbou dobrou.

Přeji Vám při Vašem rozhodování šťastné okolnosti.

Stanislav Kasík

Roudnice nad Labem, 16. května 2021